

Domácí úkol č.1

Termín odevzdání: 20.3.2019

Hodnocení celkem max. 15 bodů

Čtěte pokyny na konci tohoto textu

Příklady: (budou opravovány v prostředí Linux/GCC,
LC_ALL=cs_CZ.utf8
překlad: gcc -O2 -std=c11 -Wall -pedantic
C11 je potřeba jen pro static_assert(test,"zprava");)

a) V rozhraní "bit_array.h" definujte pro datovou strukturu typu pole bitů:

Typ:

```
typedef bit_array_t  
Typ bitového pole (pro předávání parametru do funkce odkazem)
```

Makra:

```
bit_array_create(jmeno_pole, velikost)  
definuje a _nuluje_ proměnnou jmeno_pole  
(POZOR: opravdu musí _INICIALIZOVAT_ pole bez ohledu na  
to, zda je pole statické nebo automatické/lokální! Vyzkoušejte si  
obě  
varianty, v programu použijte lokální pole.)  
Př: static bit_array_create(p,100); // p = pole 100 bitů, nulováno  
bit_array_create(q,100000L); // q = pole 100000 bitů, nulováno  
Použijte static_assert pro kontrolu maximální možné velikosti pole.
```

```
bit_array_alloc(jmeno_pole, velikost)  
definuje proměnnou jmeno_pole tak, aby byla kompatibilní s polem  
vytvořeným pomocí bit_array_create, ale pole bude alokováno  
dynamicky.  
Př: bit_array_alloc(q,100000L); // q = pole 100000 bitů, nulováno  
Použijte assert pro kontrolu maximální možné velikosti pole.  
Pokud alokace selže, ukončete program s chybovým hlášením:  
"bit_array_alloc: Chyba alokace paměti"
```

```
bit_array_free(jmeno_pole)  
uvolní paměť dynamicky alokovaného pole
```

```
bit_array_size(jmeno_pole)  
vrátí deklarovanou velikost pole v bitech (uloženou v poli)
```

```
bit_array_setbit(jmeno_pole, index, výraz)  
nastaví zadaný bit v poli na hodnotu zadanou výrazem  
(nulový výraz == bit 0, nenulový výraz == bit 1)  
Př: bit_array_setbit(p,20,1);
```

```
bit_array_getbit(jmeno_pole, index)  
získá hodnotu zadaného bitu, vrací hodnotu 0 nebo 1  
Př: if(bit_array_getbit(p,i)==1) printf("1");  
if(!bit_array_getbit(p,i)) printf("0");
```

Kontrolujte meze polí. V případě chyby volejte funkci

```
error_exit("bit_array_getbit: Index %lu mimo rozsah 0..%lu",
```

`(unsigned long)index, (unsigned long)mez).`

(Použijte například modul `error.c/error.h` z příkladu b)

Programy musí fungovat na 32 (`gcc -m32`) i 64bitové platformě.

Podmíněným překladem zajistěte, aby se při definovaném symbolu `USE_INLINE` místo těchto maker definovaly inline funkce stejného jména všude kde je to možné (bez změn v následujícím testovacím příkladu!).
Pozor: `USE_INLINE` nesmí být definováno ve zdrojovém textu --
překládá se s argumentem `-D (gcc -DUSE_INLINE ...)`.

Program musí fungovat s inline funkcemi i pro vypnuté optimalizace `-O0` (ověřte si to, vyžaduje modul s externími definicemi inline funkcí).

Pro vaši implementaci použijte pole typu `unsigned long []`.
V tomto poli na indexu 0 bude velikost bitového pole v bitech.
Implementace musí efektivně využívat paměť (využít každý bit pole až na posledních maximálně `CHAR_BIT*sizeof(unsigned long)-1` bitů).

Jako testovací příklad implementujte funkci, která použije algoritmus známý jako Eratostenovo síto (`void Eratosthenes(bit_array_t pole);`) a použijte ji pro výpočet posledních 10 prvočísel ze všech prvočísel od 2 do `N=123000000` (123 milionů). (Doporučuji program nejdříve odladit pro `N=100`.)
Funkci `Eratosthenes` napište do samostatného modulu `"eratosthenes.c"`.

Pro lokální pole budete potřebovat zvětšit limit velikosti zásobníku.
Na Unix-like systémech můžete použít příkaz `ulimit -a` pro zjištění velikosti limitu a potom `"ulimit -s zadana_velikost_v_KiB"` před spuštěním programu.

Každé prvočíslo tiskněte na zvláštní řádek v pořadí vzestupném. Netiskněte nic jiného než prvočísla (bude se automaticky kontrolovat!). Pro kontrolu správnosti prvočísel můžete použít program `"factor"` (`./primes|factor`).

Zdrojový text programu se musí jmenovat `"primes.c"` !
Napište Makefile tak, aby příkaz `"make"` vytvořil všechny varianty:
`primes` používá makra
`primes-i` inline funkce
a aby příkaz `"make run"` všechny varianty vytvořil a spustil stylem:
`time ./primes`

(Při nesplnění podmínek: až 0 bodů.)

(7b)

Poznámky: Eratostenovo síto (přibližná specifikace):

- 1) Nulujeme bitové pole `p` o rozměru `N`,
`p[0]=1; p[1]=1; // 0 a 1 nejsou prvočísla`
`index i` nastavit na 2
- 2) Vybereme nejmenší index `i`, takový, že `p[i]==0`.
Potom je `i` prvočíslo
- 3) Pro všechny násobky `i` nastavíme bit `p[n*i]` na 1
(`'vyškrtneme'` násobky - nejsou to prvočísla)
- 4) `i++`; dokud nejsme za `sqrt(N)`, opakujeme bod 2 až 4

(POZOR: sestavit s matematickou knihovnou parametrem -lm)
5) Výsledek: v poli p jsou na prvočíselných indexech hodnoty 0

https://en.wikipedia.org/wiki/Prime_number

Efektivita výpočtu: cca 0.8s na Intel i5-4690 @ 3.50GHz (gcc -O2)
Porovnejte efektivitu obou variant (makra vs. inline funkce).
Zamyslete se, jak by se ověřila efektivita pro (neinline) funkce.

b) Napište modul "error.c" s rozhraním v "error.h", který definuje funkci void warning_msg(const char *fmt, ...) a funkci void error_exit(const char *fmt, ...). Tyto funkce mají stejné parametry jako printf(); tisknou text "CHYBA: " a potom chybové hlášení podle formátu fmt. Vše se tiskne do stderr (funkcí vfprintf) a potom pouze error_exit ukončí program voláním funkce exit(1). Použijte definice ze stdarg.h.

* Napište modul "ppm.c" s rozhraním "ppm.h", ve kterém definujete typ:

```
struct ppm {
    unsigned xsize;
    unsigned ysize;
    char data[];    // RGB bajty, celkem 3*xsize*ysize
};
```

a funkci:

```
struct ppm * ppm_read(const char * filename);
    načte obsah PPM souboru do touto funkcí dynamicky
    alokované struktury. Při chybě formátu použije funkci warning_msg
    a vrátí NULL. Pozor na "memory leaks".
```

```
void ppm_free(struct ppm *p);
    uvolní paměť dynamicky alokovanou v ppm_read
```

Můžete doplnit další funkce, ale pro DU1 to není nutné.
[Zamyslete se nad (ne)vhodností použití warning_msg() a promyslete alternativní způsoby hlášení různých chyb.]

Můžete omezit max. velikost obrazových dat vhodným implementačním limitem (např 8000*8000*3).

Popis formátu PPM najdete na Internetu, implementujte pouze binární variantu P6 s barvami 0..255 a bez komentářů:

```
"P6" <ws>+
<xsize> <ws>+ <ysize> <ws>+
"255" <ws>
<binární data, 3*xsize*ysize bajtů RGB>
<EOF>
```

* Napište testovací program "steg-decode.c", kde ve funkci main načtete ze

souboru zadaného jako jediný argument programu obrázek ve formátu PPM a v něm najdete uloženou "tajnou" zprávu. Zprávu vytisknete na stdout.

Zpráva je řetězec znaků (char, včetně '\0') uložený po jednotlivých bitech

(počínaje LSb) na nejnižších bitech (LSb) vybraných bajtů barevných složek

v datech obrázku. Dekódování ukončete po dosažení '\0'.

Pro DU1 budou vybrané bajty určeny prvočíslly (počínaje od 19) -- použijte

Eratostenovo síto podobně jako v příkladu "primes.c" a začněte prvočíslem 19.

Velikost bitového pole musí odpovídat velikosti obrazových dat.

Program použije error_exit v případě chyby čtení souboru (chybný formát),

a v případě, že zpráva není korektně ukončena '\0'. Předpokládejte kódování textu zprávy UTF-8.

Použijte program "make" pro překlad/sestavení programu.

Testovací příkaz: ./steg-decode dul-obrazek.ppm

Zájemci si mohou vytvořit i program "steg-encode.c" (nehodnotí se).

Zamyslete se nad (ne)vhodností implementačních limitů.

(8b)

Zařídte, aby příkaz "make" bez parametrů vytvořil všechny spustitelné soubory pro DU1. Při změně kteréhokoli souboru musí přeložit jen změněný

soubor a závislosti. Pokud bude Makefile vypadat jako skript odečtou se 3b.

Testovací obrázek: [dul-obrazek.ppm](#)

Předmět: Jazyk C

rev 20.2.2019

Obecné pokyny pro vypracování domácích úkolů

- * Pro úkoly v jazyce C používejte ISO C11 (soubory *.c)
Použití nepřenositelných konstrukcí není dovoleno.
- * Úkoly zkontrolujte překladačem například takto:
gcc -g -std=c11 -pedantic -Wall -Wextra priklad1.c
místo gcc můžete použít i jiný překladač
- ! (nebude-li úkol podle normy ISO C11, bude za 0 bodů!)
v souvislosti s tím napište do poznámky na začátku souboru jméno překladače, kterým byl program přeložen (implicitní je verze GNU C instalovaná na serveru merlin).
- * Programy pište, pokud je to možné, do jednoho zdrojového souboru. Dodržujte předepsaná jména souborů.
- * Na začátek každého souboru napište poznámku, která bude obsahovat jméno, fakultu, označení příkladu a datum.

Příklad:

```
// enum.c
// Řešení IJC-DU1, příklad a), 20.3.2111
// Autor: Jāroslav Cimrman, FIT
// Přeloženo: gcc 8.2
// ...popis příkladu - poznámky, atd
```

- * Úkoly je nutné zabalit programem zip takto:
zip xnovak99.zip *.c *.h Makefile

Jméno xnovak99 nahradíte vlastním. ZIP neobsahuje adresáře.

Každý si zkontroluje obsah ZIP archivu jeho rozbalením v prázdném adresáři
a napsáním "make run".

- * Řešení se odevzdává elektronicky v IS FIT (velikost souboru je omezena)
- * Posílejte pouze nezbytně nutné soubory -- ne *.EXE !
- * Úkoly neodevzdané v termínu budou za 0 bodů.
- * Opsané úkoly budou hodnoceny 0 bodů pro všechny zúčastněné
a to bez výjimky (+bonus v podobě návštěvy u disciplinární komise).